

УДК 78 (477);783

DOI 10.32461/2226-3209.2.2025.339048

Цитування:

Березовський Б. К. Музична культура Галичини кінця XIX – першої половини XX століття в розвитку української музичної традиції. *Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв* : наук. журнал. 2025. № 2. С. 457–464.

Березовський Богдан Костянтинович, аспірант Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв
<https://orcid.org/0009-0007-4931-4456>
dmz2124.bberezovsky@dakkkim.edu.ua

Berezovsky B. (2025). Musical Culture of Galicia in the Late 19th and First Half of the 20th Centuries in the Development of the Ukrainian Musical Tradition. *National Academy of Managerial Staff of Culture and Arts Herald: Science journal*, 2, 457–464 [in Ukrainian].

МУЗИЧНА КУЛЬТУРА ГАЛИЧИНИ КІНЦЯ XIX – ПЕРШОЇ ПОЛОВИНИ XX СТОЛІТТЯ В РОЗВИТКУ УКРАЇНСЬКОЇ МУЗИЧНОЇ ТРАДИЦІЇ

Мета статті – виявити внесок галицьких композиторів означеного періоду в розвиток української музичної традиції, встановити їх роль у процесі національного-культурного становлення. **Методологію дослідження** становили культурно-історичний метод, застосований для встановлення взаємозв'язку музичного мистецтва з процесами національного відродження, формування української ідентичності; джерелознавчий аналіз – для опрацювання досліджень, музичних видань, фольклорних збірників; порівняльний – для зіставлення європейських музичних стилістичних тенденцій з українськими; біографічний, що дав змогу розкрити роль окремих священнослужителів-композиторів у формуванні національної музичної традиції. **Наукова новизна** статті полягає в тому, що в ній на основі історико-культурного контексту актуалізовано роль духовенства у формуванні музичної традиції Галичини кінця XIX – першої половини XX ст. як основи формування національного музичного мислення. **Висновки.** Галичина кінця XIX – першої половини XX с. відіграла важливу роль у формуванні української музичної традиції. Це був період піднесення музичної культури на Галичині в результаті соціально-політичних змін та активної участі окремих культурних особистостей. Їх індивідуальна творчість як композиторів, диригентів, педагогів, виконавців, культурно-освітніх діячів сформувала музичні традиції, які стали важливою частиною національної ідентичності. Саме в Галичині вперше було сформовано модель національного музичного мислення, яка стала основою для подальшого розвитку української академічної музики.

Ключові слова: Галичина, музична культура, духовенство, композитори, хорове мистецтво, фольклор, музична освіта, культурна ідентичність.

Berezovsky Bohdan, Postgraduate Student, National Academy of Culture and Arts Management

Musical Culture of Galicia in the Late 19th and First Half of the 20th Centuries in the Development of the Ukrainian Musical Tradition

The purpose of the article is to identify the contribution of Galician composers of the specified period to the development of the Ukrainian musical tradition and to determine their role in the process of national and cultural formation. **The research methodology** is based on the cultural-historical method, applied to establish the relationship between musical art and the processes of national revival and the formation of Ukrainian identity; source analysis, used for processing scholarly works, musical editions, and folk song collections; the comparative method, employed to contrast European musical stylistic trends with Ukrainian ones; and the biographical method, which made it possible to reveal the role of individual clergymen-composers in shaping the national musical tradition. **The scientific novelty** of the article lies in actualising, within the historical and cultural context, the role of the clergy in forming the musical tradition of Galicia in the late 19th – first half of the 20th century as the foundation for the development of national musical thinking. **Conclusions.** Galicia of the late 19th – first half of the 20th century played an important role in shaping the Ukrainian musical tradition. This was a period of the flourishing of musical culture in Galicia as a result of socio-political changes and the active participation of prominent cultural figures. Their individual creative work as composers, conductors, educators, performers, and cultural-educational activists formed musical traditions that became an essential part of national identity. It was in Galicia that the model of national musical thinking was first developed,

which became the basis for the further evolution of Ukrainian academic music.

Keywords: Galicia, musical culture, clergy, composers, choral art, folklore, music education, cultural identity.

Актуальність теми дослідження. Кожну націю об'єднує не лише територія, а насамперед культура, яка формує її духовну основу, одним зі складників якої є музика. Вона є формою мистецького вираження, своєрідним «звуковим архівом», індикатором суспільних процесів, що дає змогу усвідомити власну національну ідентичність. Знання історії національної музики, зміни музичних технік, стилів та інструментів сприяє розумінню процесів культурного становлення і духовного розвитку нації. Звернення до музичної історіографії є важливим кроком до збереження колективної пам'яті нації, що особливо актуально в нинішній період глобальних змін і ризиків, щоб запобігти нівелюванню питомих рис національного музичного мистецтва.

Історія, а історія мистецтв, зокрема й музики, часто була предметом маніпулювання думкою людей. Офіційна історія музики періоду різних імперій являла собою канон, тобто перелік тих композиторів, творів і стилів, які влада вважала репрезентативними для нації. Зі зміною влади на радянську та згодом нацистську музичне життя зазнало значних трансформацій. Частина митців емігрувала або зазнала репресій, інші – змушені були адаптувати творчість до нових ідеологічних рамок. Це призвело до часткового викривлення або втрати музичної спадщини, яка не відповідала новим культурним наративам. У радянській Україні, до прикладу, пріоритетним був напрям соціалістичного реалізму, тому митців, які в нього не вписувалися, ігнорували, виривали з історії культурного процесу. В українських музичних закладах освіти історію вітчизняної музики зазвичай висвітлювали менш ґрунтовно, ніж історію зарубіжної музики. Причиною цього, як слушно вважає мистецтвознавиця Ю. Бентя, був не лише викладацький підхід, бо тривалий час опанування української музичної традиції вважали менш престижним, але й недостатня науково-методична база для вивчення національного музичного спадку [1]. Питання важливості усвідомлення своїх культурних коренів на сьогодні є риторичним, оскільки «транслявання культурних смислів надає можливість передавати цінності та знання, формувати відчуття залученості до них, розуміння своєрідності народу, з яким людина себе ідентифікує» [4, 68], що й зумовлює

актуальність теми статті.

Аналіз досліджень і публікацій. Музична культура Галичини кінця XIX – першої половини XX ст. ставала предметом вивчення науковців, які досліджували тенденції її розвитку як предтечі формування національних особливостей української музичної культури. Так, Ю. Волощук проаналізував скрипкову творчість українських композиторів Східної Галичини початку XX ст. в контексті взаємодії регіональних, національних та європейських культурно-естетичних тенденцій; наголосив на ролі професіоналізації музичного середовища в розвитку жанрово-стильової палітри та формуванні скрипкової музики великої форми [7]. Органно-співоче виконання римо-католиків у Галичині на межі XIX–XX ст., що мало вплив на сучасну церковну музику, дослідила С. Гуральна [10, 185]. М. Шалигін вивчив процеси формування та розвитку симфонічної музики Східної Галичини XIX – першої половини XX ст. в контексті соціокультурних змін і впливів європейських музичних традицій; науковець наголосив на ролі М. Вербицького як засновника української симфонії в Галичині; вказав значення композиторської, музикознавчої, диригентської та культурно-організаційної діяльності Станіслава Людкевича в розвитку української симфонічної музики [23; 24]. І. Полякова, І. Сахарієва та З. Рось зазначили, що творчість окремих музичних діячів Галичини першої половини XX ст., а саме: Богдана Весоловського, Володимира Балтаровича, Ярослава Барнича, Степана Гумініловича, Євгена Козака, Анатолія Кос-Анатольського та ін., розвиваючись в умовах впливів європейських соціокультурних тенденцій, стала підґрунтям для розвитку української естрадної музики [19, 304]. Аналізуючи галицьку фортепіанну музику перших десятиліть XX ст. на прикладі творів Василя Барвінського, Д. Боднар вказує, що їх «стилістика виникла в контексті загальноєвропейського модерну, що промовисто ілюструє творчий відгук на «культурну зустріч» Заходу і Сходу» [3, 1275]. Отже, аналіз останніх досліджень науковців із вказаної теми засвідчив, що у своїх розвідках вчені висвітлюють багатогранний розвиток музичної традиції Галичини кінця XIX – першої половини XX ст. в контексті європейських культурно-естетичних впливів; у

фокусі їхньої уваги – фортепіанна, скрипкова, симфонічна й естрадна творчість як результат діяльності окремих митців як носіїв національної музичної ідентичності.

Мета дослідження – виявити внесок галицьких композиторів означеного періоду в розвиток української музичної традиції, встановити їх роль у процесі національного-культурного становлення.

Виклад основного матеріалу. Галичина відіграла важливу роль у формуванні української нації, ставши осередком українського національного відродження, зокрема у XIX–XX ст. Вона слугувала духовним українським П'ємонтом¹, де зберігалася і розвивалася українська мова, музика, культура та ідентичність, особливо в умовах відсутності власної державності.

Музичний спадок Галичини вказаного періоду аналізувала Л. Кияновська. 2000 року дослідниця захистила дисертацію на тему «Стильова еволюція галицької музичної культури XIX–XX ст.», у якій вона простежила шлях розвитку художніх стилів музичних митців різних національностей Галичини; оскільки в ній «утворилось декілька національних пластів, кожен з яких сформував власну достатньо яскраву культуру» [13, 3]. Це, на думку науковиці, зумовило наявність двох тенденцій у розвитку музики Галичини: по-перше, спрямованої на формування національної ментальності, виховання почуття патріотизму – доцентрова тенденція; по-друге, навпаки, вихід за національні межі в напрямі синтезу культур – відцентрова тенденція. Л. Кияновська виділила в галицькій музиці «прояви романтизму, постромантичних віянь, імпресіонізму та символізму, конструктивістських тенденцій, трансформації соціально заангажованих напрямів, зокрема т. зв. соціалістичного реалізму» [13, 4].

2006 року С. Бедакова захистила дисертацію на тему «Художньо-естетичні здобутки «Празької школи» в контексті творчих пошуків українських композиторів Галичини кінця XIX – першої половини XX століття», у якій дослідниця вказала, що композитори Галичини означеного періоду надихались «Празькою школою» як культурним феноменом, що охоплював різні напрями мистецького розвитку. Зокрема, вони переймали інновації в музичній драматургії, наслідували форму, гармонію, жанрову стилістику. Науковиця встановила, що українські композитори: В. Барвінський, Н. Нижаківський, М. Колесса, Р. Сімович, З. Лисько, С. Туркевич-Лісовська й ін. –

активно засвоювали європейські музичні стилі (неоромантизм, імпресіонізм, неокласицизм, модернізм), поєднуючи їх з фольклорними елементами [2].

2010 року музичну культуру в національному русі галицьких українців (1891–1939) у своїй дисертації вивчила Н. Кобрин. Дослідниця вважає, що музична культура в Галичині вказаного періоду, перебуваючи під впливом чеських, польських, австрійських та ін. національних шкіл, стала одним із чинників утвердження українства через просвітництво, дослідження і розвиток національних особливостей у музиці, збагачення їх світовими досягненнями. Серед провідних явищ музичної творчості, що «набули значення суспільних музично-творчих ідеалів» [15, 177], науковиця називає фольклор, церковну музику, духовну хорову творчість.

Дисертацію на тему «Духовна творчість галицьких композиторів кінця XIX – першої половини XX століть в контексті літургійно-хорової практики регіону» 2019 року захистила С. Гуральна. Вчена проаналізувала музичну творчість композиторів: Д. Січинського, Й. Кишакевича, Т. Купчинського, Я. Ярославенка та Б. Кудрика; виявила вплив церковно-музичної освіти на активізацію культурно-мистецького життя Галичини [11].

М. Новакович у дослідженні на тему «Галицька музика габсбурзької доби (1772–1918) в контексті явища національної ідентичності» (2020) вказала, що саме музика культового призначення першої половини XIX ст., випередивши літературу, сприяла формуванню галицького культурного канону. Мистецтвознавиця порівняла музичні тенденції першої і другої половини XIX ст. та дійшла висновку, що композитори другої половини XIX ст. більш свідомо підходили до «розбудови музичного мистецтва на національній основі» [18, 424].

Зазначені дисертаційні праці свідчать про стійкий науковий інтерес до музичної культури Галичини як важливої складової українського культурного процесу кінця XIX – першої половини XX ст., який потребує різностороннього розгляду з огляду на суспільно-політичні аспекти, які напряду впливали на музичні тенденції. У них тією чи іншою мірою згадано про роль освіти, на той час здебільшого духовної, на формування майбутніх композиторів. Тож розглянемо окреслене проблемне питання з погляду ролі окремих особистостей, які своєю діяльністю

сприяли розвитку музичного культури Галичини, що стало підґрунтям для формування національної музичної культури.

Активізація в другій половині XIX ст. українського національного руху в Галичині в межах Австро-Угорської імперії як наслідок сприятливих політичних змін та потреби в національному самовираженні посилила роль музичного мистецтва в цьому процесі, що, як і література та освіта, стало частиною культурної емансипації. Цьому сприяла діяльність окремих особистостей-сподвижників, для яких місією їх життя було служити своєму народові. Вони не лише були носіями естетичних ідеалів, а й творцями національного культурного коду. Значною мірою це були священники, які мали вплив на різні сфери громадського життя, зокрема й на культурну. Про це, зокрема, писали дослідники з 1990-х років, розкриваючи внесок духовенства в галицьку музичну культуру. Науковиця І. Матійчин зазначала, що «в умовах бездержавності української спільноти, постійної загрози розчинитися в агресивному просторі іншомовних культурних впливів духовні провідники нації спрямовували свої потуги не тільки на піднесення культурно-освітнього та матеріального рівня народу, але й на запобігання його асиміляції» [17, 98]. Представники греко-католицької церкви стали духовними лідерами народу. Їхня релігійна освіта сприяла формуванню української інтелігенції, яка, попри, консерватизм, стала інтелектуальним осердям краю. Директор Львівського органного залу І. Остапович зазначав, що в XIX ст. Галичина була осередком різних культур: польської, єврейської, української та ін., кожна з яких мала власні музичні традиції. Культурний діяч вважає феноменом той факт, що в жодній з європейських культур не було «стільки композиторів-священників, які зробили дуже великий вклад в музику» [9], як це було в українській: на українську музику значною мірою впливала духовна освіта, яка давала можливість набути більш високий соціальний статус, а також розвинути музичні навички. На жаль, як вказує І. Матійчин, «у радянський період внесок священників у культурний розвиток народу замовчувався, а то й отримував викривлене трактування» [17, 98].

Греко-католицьких священників О. Фарина називає «найбільш освіченою верствою населення Східної Галичини досліджуваного періоду» [22, 156] (ідеться про першу половину XX ст.), зазначаючи приклади їх важливої культурно-просвітницької роботи:

діяльність хорових колективів; концерти до релігійних чи ювілейних свят; гастрольні виступи; фестивалі української пісні, змагання між хорами; розбудова музичної освіти; композиторська та дослідницько-музикознавча творчість. Науковиця наголосила на подвижницькій ролі духовенства, яке, попри складні політичні умови, було активним творцем культурних традицій Східної Галичини. Окреслимо вагомий внесок деяких із цих діячів у розвиток української музичної культури, зокрема хорового мистецтва та пісенної творчості, поіменно.

Михайло Вербицький (1815–1870) як перший представник професійної композиторської традиції на Заході України та засновник перемишльської школи відіграв важливу роль у становленні та розвитку української музичної культури. Тривалий час його творчість радянська ідеологія замовчувала через духовний сан композитора й авторство гімну «Ще не вмерла Україна» (уперше твір було виконано 10 березня 1865 року на вечорі, присвяченому Тарасові Шевченку в Перемишлі [20, 148]), проте Вербицький після смерті Дмитра Бортнянського став ключовою фігурою національного відродження на Галичині: співпрацюючи з діячами «Руської трійці» й театру «Руська бесіда», він зробив вагомий внесок у формування української духовності в XIX ст. Крім того, він перший серед західноукраїнських композиторів поклав на музику вірші Тараса Шевченка. Кантата-поема «Заповіт» за однойменною поезією Кобзаря містила ознаки романтизму, що домінував на той час у європейській музиці, характеризувалася глибиною, драматичною виразністю та довершеністю музичної мови.

Священник-композитор Порфирій Бажанський (1836–1920), випускник Львівської духовної семінарії та учень Михайла Вербицького, збирав фольклор, сприяв становленню класичної музики в Галичині на основі народної мелодики та ритміки, на противагу поширеній на той час тенденції копіювати німецькі приклади. Є автором низки коломийок, музично-драматичних творів. Найвідомішим його твором є опера «Марійка, татарська бранка з XVI віку (з Покуття)» (1890), особливістю якої є народна мелодика, татарський хор, молитви. Як фольклорист вивчав аматорську музику в Галичині кінця XIX ст., результатом цієї роботи стала збірка «Русько-народні галицькі мелодії» [16, 345].

Лев Джулинський (1847–1923) народився

у родині священника й сам також мав духовну освіту. На думку І. Матійчин [17], вплив отця на українську духовну пісню хоча й був опосередкований, проте вагомий. В умовах демократизації культури Галичини значно поживався аматорський рух у хоровому жанрі, компенсуючи відсутність офіційних організацій. Це спричинило потребу у творах для аматорських колективів. Окремий виклик полягав у використанні церковно-слов'янської мови, яка була не зрозумілою не лише парафіянам, але й частині духовенства. Лев Джулинський разом з деякими церковними діячами, звертаючись до громадськості через пресу, закликав авторів до написання пісень з орієнтацією на розмовну мову (через відсутність на той час унормованої літературної мови), що сприяло збереженню національної ідентичності. За його ініціативи виходили двотижневик «Посланникъ. Письмо церковно-народное», щомісячний журнал «Книжочка мисійна» з текстами та часом з нотами духовних пісень, духовнопісенники «Збірник церковно-народних пісень» та ін.

Ще одним прикладом є Філарет Колесса (1871–1947) – фольклорист, музикознавець, композитор, який здійснив наукову систематизацію народної музики. Називаючи його «класиком української фольклористики» [6, 152], О. Волох зазначає, «музично-фольклористична спадщина митця виросла на базі довголітньої копіткої збирацької діяльності, безпосередніх зв'язків з фольклором у самих його джерел» [6, 148]. Колесса наголошував, що, вивчаючи народні пісні, їх збирачі мають зважати не тільки на слово, а й на мелодію, що є важливою частиною представлення народної творчості. Філарет Колесса запропонував періодизацію українського музичного фольклору; як автор збірників: «Мелодії гаївок» (1909) про веснянки (на Заході України – гаївки) як один з найдавніших жанрів обрядової поезії; «Про музичну форму українських народних пісень з Поділля, Холмщини й Підляся» (1916), «Народні пісні з південного Підкарпаття» (1923), «Народні пісні з галицької Лемківщини» (1929) та «Народні пісні з Підкарпатської Русі» (1938) з описом словесно-музичних діалектів цих територій; «Старинні мелодії весільних пісень і колядок на Закарпатті» (1934) про «сегментацію словесно-музичної ритміки у ... весільних ладканнях» [8, 123] та ін.– виховував розуміння українцями свого культурного коду, духовно-естетичних джерел формування національної, зокрема музичної, культури.

Іван Левицький (1875–1938) – композитор (автор творів для скрипки, хору, солоспівів, обробок народних пісень, перекладень для скрипки та фортепіано), а також виконавець-скрипаль, диригент, педагог («багато років працював у музичних школах, гімназіях і в Українській жіночій учительській семінарії музичним педагогом» [21, 34]) – зробив значний внесок у музичну педагогіку, написавши на прохання музичної спільноти низку підручників з теорії та історії музики. Зокрема, у виданні «Основи теорії музики» (1921)² Івана Левицького, як вказує І. Тихий, «було багато самобутніх термінів, які зберігають свою актуальність дотепер як за способом словотворення, так і за значенням. Наприклад, новотвір Левицького «касівник» (бекар) та інші активно вживала галицька інтелігенція в приватних розмовах і в радянський період» [21, 35]. Наголосивши на тому, що в Галичині початку ХХ ст. це був найдосконаліший підручник, дослідник у своїй статті представив порівняльну таблицю термінів, які вжив у підручнику Іван Левицький, і їх сучасні відповідники, що дає змогу простежити способи музичного термінотворення.

Визначною постаттю музичної культури Галичини є Станіслав Людкевич (1879–1979). Як композитор, він є автором творів у різних жанрах музичного мистецтва, окрім балету. Як вчений-дослідник у галузях музикознавства та фольклористики, розшифровував записи народних пісень, «став першим в Україні доктором філософії у сфері музичного мистецтва» [12], захистивши дисертацію у Відні; автор багатьох музикознавчих статей, зокрема й про внесок Дмитра Бортнянського в українську музику [5, 208]. Як педагог, викладав у гімназії та музичній школі при Інституті для дівчат у Перемишлі (створив хорові твори для своїх учениць, деякі з яких є зразками української хорової мініатюри й сьогодні: «Гагілка», «Українська баркарола»); очолював Вищий музичний інститут у Львові та викладав у ньому; готував навчальні видання з музики; пізніше, під час Другої світової війни, працював педагогом у Державній музичній школі з українською мовою навчання, після війни – у Львівській консерваторії. Був диригентом, музичним редактором, культурно-громадським діячем [12]. Діяльність Станіслава Людкевича була спрямована на те, щоб не лише відтворювати національне, а й формувати його в модерному культурному контексті.

Отже, музична культура Галичини

визначалася творчим потенціалом індивідуальних особистостей, які стимулювали її інституційний розвиток через свою творчу, педагогічну, дослідницьку діяльність, сприяли роботі музичних товариств, хорів, освітніх закладів, закладаючи основи для розвитку загальнонаціональної музичної традиції.

Наукова новизна статті полягає в тому, що в ній на основі історико-культурного контексту актуалізовано роль духовенства у формуванні музичної традиції Галичини кінця XIX – першої половини XX ст. як основи формування національного музичного мислення.

Висновки. Галичина кінця XIX – першої половини XX с. відіграла важливу роль у формуванні української музичної традиції. Це був період піднесення музичної культури на Галичині в результаті соціально-політичних змін та активної участі окремих культурних особистостей. Їх індивідуальна творчість як композиторів, диригентів, педагогів, виконавців, культурно-освітніх діячів сформувала музичні традиції, які стали важливою частиною національної ідентичності. Саме в Галичині вперше було сформовано модель національного музичного мислення, яка стала основою для подальшого розвитку української академічної музики.

Примітки

¹ Український П'ємонт – метафора, яка вперше згадана в кінці XIX ст. в політичній публіцистиці та стосувалася Галичини (яка перебувала на той час під владою Австро-Угорщини) як осередка майбутнього об'єднання українських земель і державності за аналогією з історією Італії, де П'ємонт був ядром об'єднання італійських земель.

² Друге видання підручника Івана Левицького «Основи теорії музики» (1921) 1966 року (без змін) – https://shron1.chtyvo.org.ua/Levytskyi_Ivan_skryp_al/Osnovy_teorii_muzyky.pdf.

Література

1. Бентя Ю. Любов Кияновська. Галицька музична культура XIX–XX століть : огляд навчального посібника. *Критика*. 2009. URL: <https://krytyka.com/ua/reviews/halytska-muzychna-kultura-xix-xx-stolit-navchalnyy-posibnyk> (дата звернення: 17.02.2025).
2. Бедакова С. В. Художньо-естетичні здобутки «Празької школи» в контексті творчих пошуків українських композиторів Галичини кінця XIX – першої половини XX століття : автореф. дис. ... канд. мистецтвозн. Київ : НАКККіМ, 2006. 20 с.
3. Боднар Д. І. Арабескова сесійність у фортепіанній музиці Галичини доби модерну: П'ять прелюдій Василя Барвінського. *Актуальні питання*

сучасної науки, суспільства та освіти : VII Міжнар. наук.-практ. конф. (Харків, 29–31 січня 2022 р.). Харків, 2022. С. 1272–1276.

4. Бугайов М. В. Соціокультурний феномен блогів: культурологічний вимір : дисертація ... доктора філософії: 034 «Культурологія». 2023. 199 с.

5. Вовкун В. В. Сучасні режисерські рефлексії щодо постановок «Сокіл» та «Алкід» Дмитра Борзнянського в Львівській національній опері. *Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв*. 2022. № 1. С. 207–212. DOI: <https://doi.org/https://doi.org/10.32461/2226-3209.1.2022борзнянськ.257732..>

6. Волох О. Значення творчості Філарета Колесси в українській музичній культурі. *Молодь і ринок*. 2012. №9 (92). С. 148–152.

7. Волощук Ю. І. Жанрово-стильова палітра скрипкової музики композиторів Східної Галичини 20–30-х років XX століття. *Музичне мистецтво і культура*. 2021. № 1(32). С. 44–57. DOI: <https://doi.org/https://doi.org/10.31723/2524-0447-2021-32-1-4>.

8. Воробець В. І. Фольклористична діяльність Філарета Колесси. *Інновації та перспективи світової науки* : VIII Міжнар. наук.-практ. конф. (29–31 березня 2022 р.). Ванкувер (Канада), 2022. С. 121–126.

9. Галицька музична культура у XIX столітті : інтерв'ю Віталія Ляска з Іваном Остаповичем. *Локальна історія*. 17.08.2021. URL: <https://localhistory.org.ua/videos/bez-bromu/muzic-hni-nayiv-galichini-ivan-ostapovich/> (дата звернення: 17.02.2025).

10. Гуральна С. Відновлення традицій римо-католицької церковної музики Галичини (з XIX століття). *Вісник Київського національного університету культури і мистецтв. Музичне мистецтво*. 2022. № 5(2). С. 185–198. DOI: <https://doi.org/10.31866/2616-7581.5.2.2022.269678>.

11. Гуральна С. С. Духовна творчість галицьких композиторів кінця XIX – першої половини XX століть в контексті літургійно-хорової практики регіону : автор. дис. ... канд. мистецтвозн.: 17.00.03 «Музичне мистецтво». Львів, 2019. 20 с.

12. Зубеляк М. Станіслав Людкевич: музична велич крізь століття (до 146-ї річниці від дня народження). *Музика*. 24.01.2025. URL: <https://mus.art.co.ua/stanislav-liudkevych-muzychna-velych-kriz-stolittia-do-146-i-richnytsi-vid-dnia-narod-zhennia/> (дата звернення: 17.02.2025).

13. Кияновська Л. О. Стильова еволюція галицької музичної культури XIX – XX ст. : автореф. дис. ... докт. мистецтвозн.: Київ : Національна музична академія України ім. П. І. Чайковського, 2000. 26 с.

14. Кияновська Л. Стильова еволюція галицької музичної культури XIX–XX ст. Тернопіль: Астон, 2000. 340 с.

15. Кобрин Н. В. Музична культура в національному русі галицьких українців (1891–

1939): дисертація ... канд. істор. наук: 07.00.01 «Історія України». Львів, 2010. 252 с.

16. Королько А. Театральне й музичне мистецтво жителів Покуття в контексті українського національного відродження (1880-ті – 1919 рр.). *Галичина*. 2013. Ч. 22–23. С. 338–354.

17. Матійчин І. М. Отець Лев Джулинський в історії розвитку української духовної пісні кінця XIX – початку XX ст. *Наукові записки. Мистецтвознавство*. 2011. № 1. С. 97–103.

18. Новакович М. О. Галицька музика габсбурзької доби (1772–1918) в контексті явища національної ідентичності: дисертація ... докт. мистецтвозн.: 17.00.03: «Музичне мистецтво». Одеса, 2020. 494 с.

19. Полякова І. О., Сахарієва І. С., Рось З. П. Формування засад української естрадно-джазової музики в Галичині. *Сучасна наука: інновації та перспективи: XIV Міжнар. наук.-практ. конф. (Стокгольм, 16–18 жовтня 2022 р.)*. Стокгольм (Швеція), 2022. С. 301–308.

20. Райківський І. Ідея української соборності в підавстрійській Галичині (XIX – початок XX століття). Івано-Франківськ: Нова Зоря, 2016. 392 с.

21. Тихий С. В. Історичне значення праці Івана Левицького «Основи теорії музики». *Наукові записки. Мистецтвознавство*. 2011. № 1. С. 32–38.

22. Фарина О. В. Музично-просвітницька діяльність греко-католицького духовенства Східної Галичини в контексті соціокультурної практики церкви (1921–1946). *Культурологічна думка*. 2017. № 11. С. 156–163.

23. Шалигін М. С. Становлення і розвиток симфонічної музики Східної Галичини у XIX – першій половині XX століть. *Музикознавча думка Дніпропетровщини*. 2024. № 27. С. 382–396. DOI: <https://doi.org/https://doi.org/10.33287/222467>.

24. Шалигін М. С. Творча постать С. Людкевича на тлі становлення й поширення української симфонічної музики Східної Галичини. *Актуальні питання гуманітарних наук*. 2024. Вип. 76, т. 2. С. 126–132. DOI: <https://doi.org/10.24919/2308-4863/76-2-20>.

References

1. Bentia, Yu. (2009). Liubov Kyianovska. Galician Musical Culture of the 19th–20th Centuries: A Review of the Textbook. Krytyka. Retrieved from <https://krytyka.com/ua/reviews/halytska-muzychna-kultura-xix-xx-stolit-navchalnyy-posibnyk> [in Ukrainian].

2. Biedakova, S. V. (2006). Artistic and Aesthetic Achievements of the "Prague School" in the Context of Creative Searches of Ukrainian Composers of Galicia at the End of the 19th – First Half of the 20th Century. *Author's Abstract of Candidate of Arts' Dissertation*. Kyiv [in Ukrainian].

3. Bodnar, D. I. (2022). Arabesque Secession in the Piano Music of Galicia during the Modern Era: Five Preludes by Vasyl Barvinskyi. In Current Issues of Modern Science, Society and Education:

Proceedings of the 7th International Scientific and Practical Conference Kharkiv, 1272–1276 [in Ukrainian].

4. Buhaiev, M. V. (2023). Socio-Cultural Phenomenon of Blogs: Cultural Dimension. PhD Dissertation. Kyiv [in Ukrainian].

5. Vovkun, V. V. (2022). Contemporary Directorial Reflections on Staging Bortnianskyi's Operas 'Sokil' and 'Alkid' at the Lviv National Opera. *Herald of the National Academy of Culture and Arts Management*, 1, 207–212. DOI: <https://doi.org/10.32461/2226-3209.1.2022бортянськ.257732> [in Ukrainian].

6. Volokh, O. (2012). The Significance of Filaret Kolessa's Work in Ukrainian Musical Culture. *Youth and Market*, 9(92), 148–152 [in Ukrainian].

7. Voloshchuk, Yu. I. (2021). The Genre and Stylistic Palette of Violin Music by the Composers of Eastern Galicia in the 1920s–1930s. *Musical Art and Culture*, 1(32), 44–57. DOI: <https://doi.org/10.31723/2524-0447-2021-32-1-4> [in Ukrainian].

8. Vorobets, V. I. (2022). Folkloristic Activity of Filaret Kolessa. In Innovations and Perspectives of World Science: Proceedings of the 8th International Scientific and Practical Conference. Vancouver, Canada, 121–126 [in Ukrainian].

9. Galician Musical Culture in the 19th Century: Interview of Vitalii Liaska with Ivan Ostapovych. (2021, August 17). *Local History*. Retrieved from <https://localhistory.org.ua/videos/bez-bromu/muzichnii-nayiv-galichini-ivan-ostapovich/> [in Ukrainian].

10. Huralna, S. (2022). Revival of Roman Catholic Church Music Traditions in Galicia (from the 19th Century). *Bulletin of Kyiv National University of Culture and Arts. Musical Art*, 5(2), 185–198. DOI: <https://doi.org/10.31866/2616-7581.5.2.2022.269678> [in Ukrainian].

11. Huralna, S. S. (2019). Sacred Creativity of Galician Composers of the Late 19th – First Half of the 20th Centuries in the Context of the Region's Liturgical and Choral Practice. *Author's Abstract of Candidate of Arts Dissertation*. Lviv [in Ukrainian].

12. Zubeliak, M. (12.01.2025). Stanislav Liudkevych: Musical Greatness through the Centuries (On the 146th Anniversary of His Birth). *Muzyka*. Retrieved from <https://mus.art.co.ua/stanislav-liudkevych-muzychna-velykh-kriz-stolittia-do-146-irichnytsi-vid-dnia-narodzhenia/> [in Ukrainian].

13. Kyianovska, L. O. (2000). The Stylistic Evolution of Galician Musical Culture of the 19th–20th Centuries. *Author's Abstract of Doctor of Arts Dissertation*. Kyiv [in Ukrainian].

14. Kyianovska, L. (2000). Stylistic Evolution of Galician Musical Culture of the 19th–20th Centuries. Ternopil [in Ukrainian].

15. Kobryn, N. V. (2010). Musical Culture in the National Movement of Galician Ukrainians (1891–1939). Candidate of Historical Sciences Dissertation. Lviv [in Ukrainian].

16. Korolko, A. (2013). Theatrical and Musical Art of Pokuttia Residents in the Context of the Ukrainian National Revival (1880s–1919). *Halychyna*, 22–23, 338–354 [in Ukrainian].

17. Matiichyn, I. M. (2011). Father Lev Dzhulynskyi in the History of the Development of Ukrainian Sacred Song of the Late 19th – Early 20th Century. *Scientific Notes. Art Studies*, 1, 97–103 [in Ukrainian].

18. Novakovych, M. O. (2020). Galician Music of the Habsburg Era (1772–1918) in the Context of National Identity. Doctor of Arts Dissertation. Odesa [in Ukrainian].

19. Poliakova, I. O., Sakhariyeva, I. S., & Ros, Z. P. (2022). Formation of the Foundations of Ukrainian Pop-Jazz Music in Galicia. In *Modern Science: Innovations and Perspectives: Proceedings of the 14th International Scientific and Practical Conference*. Stockholm, Sweden, 301–308 [in Ukrainian].

20. Raikivskyi, I. (2016). The Idea of Ukrainian Sobornist in Austrian Galicia (19th – Early 20th Century). Ivano-Frankivsk [in Ukrainian].

21. Tykhyi, S. V. (2011). The Historical Significance of Ivan Levytskyi's Work 'Fundamentals of Music Theory'. *Scientific Notes. Art Studies*, 1, 32–38 [in Ukrainian].

22. Faryna, O. V. (2017). Musical and Educational Activities of the Greek Catholic Clergy of Eastern Galicia in the Context of the Church's Socio-Cultural Practice (1921–1946). *Cultural Thought*, 11, 156–163 [in Ukrainian].

23. Shalyhin, M. S. (2024). The Formation and Development of Symphonic Music in Eastern Galicia in the 19th – First Half of the 20th Century. *Musicological Thought of Dnipropetrovsk Region*, 27, 382–396. DOI: <https://doi.org/10.33287/222467> [in Ukrainian].

24. Shalyhin, M. S. (2024). The Creative Figure of S. Liudkevych in the Context of the Formation and Dissemination of Ukrainian Symphonic Music of Eastern Galicia. *Current Issues of the Humanities*, 76(2), 126–132. DOI: <https://doi.org/10.24919/2308-4863/76-2-20> [in Ukrainian].

*Стаття надійшла до редакції 08.05.2025
Отримано після доопрацювання 12.06.2025
Прийнято до друку 19.06.2025*